
Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:1

Den inomkyrkliga clearingen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:7 som föreslår att kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att aktualisera och utveckla anvisningarna för clearingsystemets tillämpning till domkapitlen för deras vidare information till församlingarna. Utskottet konstaterar att det finns information på Svenska kyrkans intranät om hur bestämmelserna om clearing vid kyrkliga handlingar ska tillämpas. Denna information torde motsvara det motionären efterfrågar. Utskottet anser att motionen därför bör avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:7.

Motionens förslag

Motion 2013:7 av Anders Novak, Den inomkyrkliga clearingen

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att aktualisera och utveckla anvisningarna för clearingsystemets tillämpning till domkapitlen för deras vidare information i Svenska kyrkans församlingar.

Bakgrund

Kyrkomötet har under senare år behandlat ett flertal motioner om clearing för kyrkliga handlingar. Vid förra årets kyrkomöte behandlade detta utskott i betänkande EE 2012:2 en motion 2012:32 med förslag om att ersättning för kyrkliga handlingar skulle utredas och att ett heltäckande förslag till reglering skulle överlämnas till årets kyrkomöte. Utskottet föreslog avslag på motion och framhöll bl.a. följande:

Utskottet noterar att dessa frågor behandlades av förra årets kyrkomöte och att en enkätundersökning har genomförts under innevarande år i enlighet med kyrkomötets beslut. Förutom oklarheterna i samband med ersättning för resor, gav enkätresultatet inte stöd för några akuta behov av förändringar av nuvarande reglering. Som en följd av enkätsvaren beslutade kyrkostyrelsen att förrättningsförsamlingen kan debitera enskilda för resekostnader för förordnade präster. Utskottet välkomnar beslutet och klargörandet om ersättning för resor.

Utskottet välkomnade även det faktum att en utvärdering av clearingsystemet i dess helhet ska genomföras till år 2016 som en del i översynen av utjämningsystemet. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

På Svenska kyrkans intranät under Verksamhetsstöd/Juridik och kyrkorätt finns information om hur bestämmelserna om clearing vid kyrkliga handlingar ska tillämpas. Här finns förklarat, med exempel, vad som gäller när prästen är eller blir anställd i en församling och när prästen inte är anställd i en församling. Det finns även ett särskilt avsnitt om reskostnader, där olika tänkbara fall beskrivs. Av informationen framgår att enskilda i vissa fall kan få betala prästens reskostnader. Detta motiveras med att dessa kostnader kan ses som en tillkommande kostnad som den enskilde får betala, på motsvarande sätt som ifråga om vissa ersättningar till kyrkomusiker. Det framgår dock att huvudinriktningen bör vara en generös hållning och att kostnaderna för resor i de flesta fall bör bäras av en församling. Även de av kyrkostyrelsen årligen beslutade clearingbeloppen återfinns på intranätet.

Nationell nivå erbjuder även rådgivning i frågor om clearing via juridiska enheten och kanslistöd. Även enheten för kyrklig ekonomi ger råd i clearingfrågor till församlingar och samfälligheter samtidigt som dessa frågor behandlas i den kursverksamhet som enheten bedriver.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:7.

Utskottet konstaterar att det på Svenska kyrkans intranät finns information om hur bestämmelserna om clearing vid kyrkliga handlingar ska tillämpas. Här finns förklarat, med exempel, vad som gäller i olika situationer. Utskottet menar att denna information torde ge svar på flertalet frågor som det enligt motionären råder stor osäkerhet om bland kyrkotillhöriga och präster.

Utskottet noterar samtidigt att informationen på intranätet kan vara i behov av viss uppdatering och ytterligare klargörande exempel, i den mån sådana går att finna. Utskottet utgår dock från att detta kan åstadkommas utan att något uttryckligt uppdrag ges till kyrkostyrelsen.

Med anledning härav föreslår utskottet att motionen avslås.

Uppsala den 26 september 2013

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Lena Källgren Rommel, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Ulf Skoglund, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:2

Verksamhetsindelningen i redovisningen

Sammanfattning

I betänkandet behandlas två motioner om verksamhetsindelningen i redovisningen.

I motion 2013:52 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta en redovisningsmodell för församlingar och pastorat som överensstämmer med Svenska kyrkans förståelse av den grundläggande uppgiften. Utskottet delar motionärens uppfattning att kyrkostyrelsen bör ges i uppdrag att utarbeta en redovisningsmodell för församlingar och pastorat. Utskottet anser dock att uppdraget till kyrkostyrelsen bör formuleras så att den ska utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

I motion 2013:13 föreslås att kyrkostyrelsen inför kulturuppdrag som en del av verksamhetsindelningen. Utskottet föreslår ovan att kyrkomötet beslutar att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell. Utskottet är inte villigt att föreslå kyrkomötet att ge kyrkostyrelsen specifika instruktioner om redovisningsmodellens innehåll. Utskottet förordar därför att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:52.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2013:52 uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell för församlingar och pastorat.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:13.

Motionernas förslag

Motion 2013:52 av Hans-Olof Andrén, Redovisningens verksamhetsindelning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta en redovisningsmodell för församlingar och pastorat som överensstämmer med Svenska kyrkans förståelse av den grundläggande uppgiften.

Motion 2013:13 av Ylva Wahlström, Kulturen som en grundläggande uppgift i kyrkan

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att arbeta in ett kulturuppdrag, för kulturen med självständigt budgetområde, i samband med den stora budgetregleringen till stift och församlingar, som träder i kraft 2014.

Bakgrund

Bestämmelser om bokföring finns i bokföringslagen (1999:1078). Utöver lag finns även bestämmelser om ekonomisk redovisning i kyrkoordningen, bl.a. krav på att alla församlingar och samfälligheter ska upprätta årsredovisning oavsett storlek (47 kap. 9 §).

För att bistå församlingar, samfälligheter och stift med vägledning och rekommendationer inom redovisningsområdet finns *Svenska kyrkans redovisningskommitté* (KRED).

KRED bildades av Pastoratsförbundet (namnändrat till Svenska kyrkans församlingsförbund, numera Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation) för att hantera redovisningsfrågor. I samband med relationsändringen delades huvudmannaskapet för KRED så att även nationell nivå blev huvudman vid sidan av församlingsförbundet.

Församlingsförbundet hade fram till 31 december 2007 ansvar för rådgivning och rekommendationer inom ekonomiområdet. Från och med 1 januari 2008 övertogs detta ansvar av nationell nivå. Kyrkostyrelsens arbetsutskott beslutade i oktober 2007 att även huvudmannaskapet för KRED skulle övergå till nationell nivå. Beslutet innebar en verksamhetsövergång med bibehållen inriktning och mandat. Nationell nivå är således idag ensam huvudman för KRED.

KRED har till uppgift att informera om hur god redovisningssed ska tillämpas inom Svenska kyrkan. Kommitténs verksamhetsområde är redovisningsfrågor som är av allmänt intresse för Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar. Målsättningen är en enhetlig redovisning som beaktar ett brett intressentperspektiv. För att uppnå målsättningen samverkar kommittén med normgivare inom redovisningsområdet (t.ex. bokföringsnämnden och FAR). KRED ger bl.a. årligen ut de rekommendationer (så kallad branschanpassning) som styr årsredovisningarnas innehåll i Svenska kyrkans församlingar, samfälligheter, stift. KRED lämnar även en särskild årsredovisningsrekommendation för prästlönетillgångarna. Enligt KRED:s arbetsordning består kommittén av experter inom relevanta områden. Ordförande är Anita Österholm, expert inom redovisnings- och revisionsområdet och med långvarig erfarenhet från revision inom Svenska kyrkan. Föredragande är tjänstemän från den nationella nivån. Den nationella nivån är tillika kansli för KRED.

KRED:s arbete har även uppmärksamats av kyrkomötet i olika sammanhang. Till exempel noterade Ekonomi- och egendomsutskottet i betänkande EE 2003:6, som behandlar två motioner (Mot 2003:47 och 69) om bokföring av gåvor, att "Utskottet föreslår avslag på motionerna då Kyrkostyrelsen genom Svenska kyrkans redovisningskommitté redan aktivt arbetar med de berörda [redovisnings]frågorna".

Kyrkostyrelsen har en i kyrkoordningen reglerad rätt (47 kap. 11 §) att utfärda rekommendationer inom redovisningsområdet. Mot bakgrund av KRED:s arbete har dock behovet av att utfärda redovisningsrekommendationer i form av Svenska kyrkans bestämmelser varit mycket litet. Kyrkostyrelsen har hittills aldrig utnyttjat denna möjlighet.

Vid sidan av upprättande av årsredovisningen lämnar församlingar och samfälligheter årligen en ekonomisk redogörelse till den nationella nivån. Redogörelsen utgör dels underlag till den ekonomiska utjämningen (regleras i 44 kap. 21 § i kyrkoordningen), dels ger den underlag för olika typer av ekonomisk analys på lokal, region och nationell nivå, dels statistikunderlag som Svenska kyrkan enligt lag är skyldig att lämna till de nationalräkenskaper som SCB sammanställer.

Vid sidan av den externa redovisningen som styrs av lag finns behov av intern redovisning. Den interna redovisningen syftar till att skapa en redovisning som på ett tydligt sätt visar till vilka verksamheter som intäkter och kostnader är knutna. Internredovisningen är således viktig för att säkerställa bra beslutsunderlag vid uppföljning och styrning av verksamheten. Internredovisningen syftar även till att underlätta lämnande av statistikuppgifter och upprätta skattedeklarationer.

Internredovisningens viktigaste beståndsdel är verksamhetsindelningen. Inom Svenska kyrkan har det sedan länge funnits en ”mall” för verksamhetsindelning. Med mall menas här ett normalförslag till hur olika verksamheter och ”kostnadsställen” ska kodas (bokföras) för att underlätta uppföljning. Denna mall har bl.a. använts vid insamling av den årliga ekonomiska redogörelsen.

Sedan slutet av 1990-talet har församlingar och samfälligheter efterfrågat en ny mall för verksamhetsindelning. Den tidigare gällande mallen var hämtad från den kommunala redovisningen och hade sina rötter i redovisningsrekommendationer som lämnades av dåvarande Kommunförbundet på 1950-talet.

Efter att den nationella nivån övertog ansvaret för rådgivning inom ekonomirådet från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation initierades ett arbete med att utveckla en ny mall för verksamhetsindelning. Utgångspunkten med arbetet var att den nya mallen på ett tydligt sätt skulle sätta den kyrkliga verksamheten i fokus. Den skulle även underlätta upprättande av skattedeklarationer och framtagning av statistik. Man ville även med den nya verksamhetsindelningen beakta den förändring som skett i samhället när det gäller t.ex. IT. Verksamhetsområden som t.ex. närradio plockades bort då denna verksamhet inte längre har samma omfattning som under 1970- och 80-talet. Utvecklingen av den nya mallen skedde i samverkan mellan ekonomerna på nationell nivå och verksamhetskunnig personal samt genom olika typer av workshops.

Eftersom den tidigare mallen aldrig formellt fastställdes av någon kyrklig instans uppstod frågan om vem som skulle stå bakom den nya mallen. Mot bakgrund av att KRED är känd bland kyrkans ekonomer och har en tradition av att upprätta och underhålla redovisningsrekommendationer beslutades att KRED skulle förvalta mallen. KRED utfärdade således 2011 *Modell för verksamhetsindelning i Svenska kyrkan*. Modellen användes första gången i samband med 2013 års insamling av ekonomisk redogörelse för verksamhetsåret 2012.

Införandet föregicks av en omfattande kursverksamhet. Kursverksamheten avsåg både förvaltningsanpassade kurser för en specifik församling eller samfällighet där all personal inbjöds att delta och mer traditionella kurser av ”föreläsningstyp”. Inom ramen för kursverksamheten inhämtades feedback på den nya modellen. En mycket tydlig majoritet var positiv till förändringarna. Man upplever att många av de förtydliganden som skett inom ramen för modellen, t.ex. en tydligare rekommendation att även arbetskostnader bör fördelas till de olika verksamhetsområdena, har förbättrat kvalitén i internredovisningen. Kritik har emellertid framförts mot att den grundläggande uppgiften har delats upp i de fyra beståndsdelarna gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. De delverksamheter som hör till området mission har varit särskilt ifrågasatta. Kritiken har bl.a. framförts av biskoparna. För att samla in synpunkter på modellen har en bred rikstäckande enkätundersökning genomförts till församlingar och samfälligheter. Enkäten visar att användarna ser stora vinster med den nya modellen, men att det finns teologiska och även praktiska problem med en allt för ”fyrkantig” uppdelning av den grundläggande uppgiften. Man ser även risker med att det finns en konflikt mellan den enskilda församlingens valfrihet och möjligheten till jämförelser mellan olika församlingar.

KRED arbetar tillsammans med tjänstemän på nationell nivå med att revidera modellen för att åtgärda de brister och förbättringsområden som har identifierats. Som en del i processen har bl.a. en referensgrupp inrättats. Referensgruppen består av en biskop, kyrkoherdar, ekonomer och annan verksamhetspersonal. Planeringen bygger på att en reviderad modell kommer att publiceras under 2014. Behov av förenklingar i verksamhetsindelningen har även identifierats inom ramen för GAS (Gemensamma administrativa system). Syftet med GAS är att underlätta effektiva och enhetliga arbetsprocesser.

Utskottets överväganden

Motion 2013:52

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motionen.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motionen uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell för församlingar och pastorat.

En redovisningsmodell som innehåller en ändamålsenlig verksamhetsindelning är av stort värde för styrning och uppföljning av verksamheten i Svenska kyrkans församlingar. En sådan modell skapar förutsättningar för bra beslutsunderlag och en enkel administration. Att redovisningsmodellen ska innehålla de uppgifter som krävs för ett väl fungerande utjämningsystem och kyrkans behov av statistik är också viktigt.

En bred anslutning till en ändamålsenlig redovisningsmodell skapar även goda förutsättningar för jämförelser och analys av kostnader och intäkter mellan församlingar. Idag är verksamhetsindelningen frivillig. Utskottet anser att målet bör vara att verksamhetsindelningen ska ge varje församling ett sådant mervärde att man frivilligt väljer att ansluta sig till modellen. En bred anslutning är även en framgångsfaktor för det arbete som pågår inom ramen för GAS-projektet i syfte att skapa enkla och enhetliga rutiner för ekonomiadministrationen.

Utskottet delar motionärens uppfattning att den redovisningsmodell som presenterades år 2011 inte är ändamålsenlig i alla delar. Det är viktigt att konstatera att modellen innebär ett antal väsentliga förbättringar i förhållande till den tidigare modellen, t.ex. tydligare krav på att personalkostnader ska ses som verksamhetskostnader som ska knytas till respektive verksamhet, att en modernisering skett av begrepp och verksamhetsområden samt att modellen underlättar upprättandet av skattedeklarationer.

Det finns dock viktiga problemområden som måste åtgärdas. Utskottet ställer sig bakom den kritik som riktats mot uppdelningen av den grundläggande uppgiften. Utskottet anser även att modellen i vissa delar blivit överarbetad då den synes främja en så detaljerad kostnadsfördelning som möjligt snarare än en fördelning som är motiverad av den specifika församlingens behov. Modellen försvårar även jämförelser mellan församlingar, då syftet med verksamheten, snarare än verksamhetens innehåll, är styrande för fördelningen av kostnader och intäkter.

Av bakgrundstexten kan utläsas hur ansvaret för Svenska kyrkans normgivning inom redovisningsområdet har förändrats över tid. Varje steg i förändringen har varit logisk. De successiva förändringarna har dock över tid skapat en otydlighet i ansvarsfrågan. Detta har sannolikt i sin tur bidragit till att analys och förankring inför 2011 års beslut om verksamhetsindelning inte varit tillfredsställande i alla delar. Utskottet välkomnar det arbete som redan har

initierats på nationell nivå. Utskottet delar dock motionärens uppfattning att kyrkostyrelsen bör ges ett uttalat ansvar för redovisningsmodellen. Utskottet ser emellertid vissa potentiella problem med formuleringen att redovisningsmodellen ska bygga på en ”förståelse av den grundläggande uppgiften”. En sådan instruktion till kyrkostyrelsen ger utrymme för olika tolkningar av vilka förväntningar som finns på redovisningsmodellen. Nuvarande modell visar även att det kan uppstå problem med en allt för direkt koppling mellan den grundläggande uppgiften och redovisningen. Utskottet anser därför att uppdraget till kyrkostyrelsen istället bör formuleras så att redovisningsmodellen ska vara ändamålsenlig. En ändamålsenlig redovisningsmodell uppfyller de övergripande mål och syften som utskottet angivit ovan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår utskottet att motionen avslås. Med anledning av motionen föreslår utskottet att kyrkostyrelsen får i uppdrag att utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell för församlingar och pastorat.

Motion 2013:13

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motionen.

Utskottet föreslår ovan att kyrkomötet beslutar att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utarbeta en ändamålsenlig redovisningsmodell för församlingar och pastorat. Utskottet är inte villigt att föreslå kyrkomötet att ge kyrkostyrelsen specifika instruktioner om redovisningsmodellens innehåll. Utskottet förordar därför att motionen avslås.

Uppsala den 26 september 2013

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Anders Granberg, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Ulf Skoglund, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:3

Ljud i kyrkan

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:10 som föreslår att det i kyrkoordningen ska säkerställas att det i varje pastorat ska finnas minst en person som har utbildning för att klara avancerade ljudanläggningar, att varje lokal i svenska kyrkan ska ha ljudanläggningar av god kvalitet och att ljudanläggningarnas kvalitet och anställdas kunskande ska ingå i stiftens tillsyn. I likhet med motionären anser utskottet att tillgänglighetsfrågorna är viktiga, men att detta är frågor som församlingarna och samfälligheterna själva bör avgöra och som därför inte ska regleras i kyrkoordningen. Utskottet föreslår därför att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:10.

Motionens förslag

Motion 2013:10 av Karl-Gunnar Svensson, Ljud i kyrkan

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till kyrkomötet som innebär att det i kyrkoordningen säkerställs att det i varje pastorat ska finnas minst en i personalstyrkan som har tillräckligt god utbildning för att kunna klara av avancerade inställningar för ljudanläggningar och högtalarsystem.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till kyrkomötet som innebär att det i kyrkoordningen säkerställs att varje lokal i Svenska kyrkan, där behov av ljudanläggning finns, ska ha en ljudanläggning av tillräckligt god kvalitet.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till kyrkomötet som innebär att det i kyrkoordningen skrivs in att ljudanläggningarnas kvalitet och de anställda i pastoratet som använder ljudanläggningar och mikrofoner ska ingå i stiftets tillsyn.

Bakgrund

Kyrkor och domkyrkor ägs enligt lag (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan av den församling där kyrkan är belägen. Om församlingen ingår i en samfällighet stadgar kyrkoordningen att det är samfälligheten som har det grundläggande ansvaret för den fasta egendomen. Församlingen/samfälligheten har att följa de lagar och föreskrifter som reglerar att kyrkobyggnader och andra lokaler görs tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning.

I utredningen *Arbetet på olika kyrkliga nivåer* (SKU 1998:3) i avsnittet om församlingens grundläggande uppgift betonades att det är församlingens uppgift att så långt möjligt göra sin verksamhet tillgänglig för alla församlingsbor, också dem som p.g.a. handikapp har fysiska eller andra svårigheter att tillgodogöra sig utbudet.

Kyrkostyrelsen yttrade sig den 7 oktober 2007 över departementspromemorian *Bortom fagert tal – Om bristande tillgänglighet som diskriminering*. Styrelsen skrev bl.a. följande:

Utredaren har noterat att ecklesiastikbyggnader, framför allt kyrkor och församlingshem, inte sällan har anpassats, åtminstone till personer med nedsatt rörlighet, på grund av att man har många äldre besökare. Församlingarna har naturligtvis ett intresse av att se till att lokalerna på alla sätt är så tillgängliga som möjligt. Tillgänglighet gynnar inte bara äldre utan är en självklar förutsättning för den öppenhet som ska präglade kyrkans verksamhet, såväl innehållsligt som praktiskt.

I 34 kap. i kyrkoordningen regleras vilka befattningar som ska finnas på den lokala nivån. Enligt bestämmelserna ska det finnas anställd en kyrkoherde, minst det antal övriga präster som stiftsstyrelsen bestämmer, minst en kyrkomusiker som ska vara organist eller kantor, samt det antal diakoner och den personal i övrigt som behövs för verksamheten.

Centralstyrelsen framhöll i kyrkoordningsskrivelsen (CsSkr 1999:3 sid. 2– 234) att styrelsen inte var beredd att lägga fram några förslag om andra befattningar för församlingar än präster och kyrkomusiker, eftersom det skulle minska det lokala självbestämmandet.

Frågan om reglering i kyrkoordningen av att det exempelvis ska finnas obligatoriska diakontjänster har varit föremål för kyrkomötets behandling vid ett flertal tillfällen. Motionerna har avslagits av kyrkomötet med hänvisning till att församlingarna själva måste få avgöra hur den diakonala verksamheten ska bedrivas.

Vissa stift erbjuder kurser i ljudteknik, t.ex. erbjöd Härnösands och Västerås stift under år 2012 sådana kurser.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:10.

Utskottet anser i likhet med motionären att tillgänglighetsfrågorna är mycket viktiga och att verksamheten i församlingarna så långt som möjligt ska vara tillgänglig för alla. Utskottet ser därför positivt på syftet med motionen, men menar att en reglering i kyrkoordningen inte är rätt väg att gå för att uppnå detta.

Utöver präster och kyrkomusiker ska församlingarna och samfälligheterna själva bestämma vilka befattningar som ska inrättas och hur kyrkorna och församlingslokaler ska vara utformade. Detta är frågor som inte bör regleras i kyrkoordningen.

Som utskottet har erfarit bedriver stift idag omfattande kurs- och informationsverksamhet för att förbättra tillgängligheten i kyrkor och övriga församlingslokaler.

Med denna bakgrund föreslår utskottet att motionen ska avslås.

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Lena Källgren Rommel, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Tommy Eriksson, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Uhlf Skoglund, Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet

Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:4

Miljöfrågor kopplade till kyrkans markinnehav

Sammanfattning

Betänkandet behandlar motionerna 2013:32, 2013:76 och 2013:78. Motionerna behandlar miljöfrågor kopplade till kyrkans markinnehav.

I motion 2013:32 föreslås att Svenska kyrkan ska skapa skogsreservat samt att det inom dessa reservat erbjuds jordbegravning med kista. Utskottet konstaterar att stiftet inom ramen för förvaltningen av prästlönetillgångarna har avsatt cirka 6 000 hektar till olika typer av reservat. Utskottet anser att frågan om markanvändning fortsatt bör hanteras av stiftet och föreslår därför att motionen avslås.

I motion 2013:76 föreslås att kyrkostyrelsen tillsammans med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation ska bidra till enklare möjligheter att starta projekt för ökad biologisk mångfald på bl.a. kyrkogårdsjordar. Utskottet delar motionärernas uppfattning att frågan är viktig. Mot bakgrund av att Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation redan idag bedriver omfattande verksamhet inom området föreslår utskottet att motionen avslås.

I motion 2013:78 lämnas förslaget att kyrkostyrelsen ska stödja stiftet i förvaltningen av prästlönetillgångarna genom ökad kursverksamhet inom området ekologiskt jordbruk. Utskottet kan konstatera att kyrkostyrelsen uppmärksammat behovet av information inom detta område. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Till betänkandet har anmälts en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:32 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:32 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:78.
4. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:76.

Motionernas förslag

Motion 2013:32 av Ylva Wahlström, Skogsreservat

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att verka för att Svenska kyrkan skapar några skogsreservat, där olika svenska skogstyper kan räddas.
2. Kyrkomötet beslutar att i de kommande reservatens utkanter kan ordnas miljönära jordbegravning med kistor.

Motion 2013:78 av Jan Friheden, Ekologisk odling

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att stödja stiftet i deras förvaltning av skapelsen på ett hållbart och resursbevarande sätt genom att öka kunskapen om ekologiskt jordbruk, genom ökad kursverksamhet.

Motion 2013:76 av Maria Lagerman m.fl., Satsning för biologisk mångfald på kyrkogårdsjordar

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillsammans med arbetsgivarorganisationen bidra till enklare möjligheter att starta projekt för ökad biologisk mångfald på kyrkogårdsjordarna vid kyrkor, församlingshem och begravningsplatser.

Bakgrund

Prästlönetillgångarna; skogs- och jordbruk

Merparten av Svenska kyrkans skogs- och jordbruksmark utgör prästlönefastigheter. Svenska kyrkan är genom prästlönetillgångarna en av Sveriges största förvaltare av jordbruksmark och den femte största skogsförvaltaren.

I 46 kap. i kyrkoordningen finns kompletterande inomkyrkliga bestämmelser om prästlönetillgångarna. Enligt 2 § ska stiftens förvalta prästlönetillgångarna. Vidare anges i 3 § att prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska även förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. I 8 § anges att "Vid förvaltningen av prästlönefastigheterna ska naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälighetsomfattning".

<i>Prästlönetillgångar vid utgången av år 2012 (2011 års värden inom parentes)</i>		
<i>Tusentals hektar</i>		
Areal produktiv skogsmark	396	(396)
Areal skogsimpediment	67	(67)
Areal jordbruksmark	46	(47)
Areal övrigt	<u>23</u>	<u>(23)</u>
Totalt	531	(532)
<i>Miljarder kronor</i>		
Marknadsvärde skogsfastigheter	23,4	(23,5)
Marknadsvärde jordbruksfastigheter	7,0	(6,9)
Marknadsvärde prästlönefonder	<u>2,6</u>	<u>(2,5)</u>
Summa	33,0	(32,9)
Antal prästlönefastigheter	2 785	(2 813)

Kyrkostyrelsen har sedan år 2010 ett tillsynsansvar över prästlönetillgångarna. Bestämmelserna som finns i kyrkoordningens 46 kap. innebär bl.a. att kyrkostyrelsen ska lämna råd och stöd i frågor som rör förvaltningen och minst en gång per år kalla företrädare för stiftens till samråd om förvaltningen av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår även att följa vilka tillgångsslag som förvaltas, hur de förvaltas och att natur- och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälighetsomfattning. Detta sker bl.a. genom omvärldsbevakning (t.ex. forskning och myndighetsprojekt inom området) insamling och analys av protokoll, årsredovisningar och revisionsberättelser från prästlönetillgångarna. Som bakgrund till beslutet att tilldela kyrkostyrelsen tillsynsansvar över prästlönetillgångarna, se Kyrkorättsutskottets betänkande Kr 2009:1.

Vid 2012 års kyrkomöte behandlades motion 2012:9. Motionären föreslog kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att:

- ♦ verka för att 20 procent av Svenska kyrkans skogar avsätts för fri utveckling så att ekologisk hållbar utveckling kan uppnås i Svenska kyrkans skogar.
- ♦ upprätta en plan för bevarandet av den biologiska mångfalden i Svenska kyrkans skog och mark.
- ♦ upprätta en plan för kontinuerlig fortbildning för personal på alla nivåer som arbetar med skog-, jord- och markfrågor gällande långsiktigt hållbar utveckling.

Ekonomi- och egendomsutskottet behandlade motionen i betänkande EE 2012:4. Utskottet förordade avslag på motionen med följande motivering:

Ekonomi- och egendomsutskottet delar motionärens uppfattning att Svenska kyrkans skogar ska hanteras med hög ambitionsnivå när det gäller miljöansvar. Att denna ambition redan idag finns framgår t.ex. av att samtliga prästlönetillgångar är anslutna till minst ett miljöcertifieringssystem... Utskottet har stor tilltro till den kompetens som finns inom stiftet i detta avseende och förordar därför att frågor om avsättning av mark till olika ändamål även fortsättningsvis ska hanteras av respektive stift. ... Mot bakgrund av att det redan idag bedrivs ett omfattande arbete inom de områden som motionären belyser, samt att utskottet anser att frågan om markavsättning ska hanteras av stiftet, föreslår utskottet avslag på motionen.

Detta blev även kyrkomötets beslut.

För ytterligare beskrivning av miljöarbete, kyrkoreservat samt certifiering av de kyrkliga skogarna hänvisas till Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2012:4. Se även webbplatsen www.skyddadskog.se där kartor över olika typer av reservat finns tillgängliga.

Jordbruk

Som framgår ovan uppgår värdet på prästlönetillgångarnas jordbruksmark till cirka 7 miljarder kronor (31 december 2012). Storleken på markinnehav för jordbruksändamål varierar stort mellan stiftet. I tabellen nedan framgår innehav i hektar per stift vid utgången av 2012.

Egendomsnämndernas samarbetsorganisation (ENSO) har en särskild samrådsgrupp för frågor som rör jordbruksmark. I gruppen ingår även företrädare för andra stora förvaltare av jordbruksmark.

Nationell nivå har identifierat behovet av att få en samlad bild av hur frågan om ekologiskt jordbruk hanteras inom prästlönetillgångarna. Som en del av tillsynen har kyrkostyrelsen, inom ramen för 2012 års ekonomiska redogörelse från stiftet (som lämnats under 2013), därför ställt en fråga om ekologiskt jordbruk. I tabellen nedan framgår svaren.

Stift	Jordbruks- mark (hektar)	Ekologiskt jordbruk
Göteborg	2 192	Stiftet brukar ingen mark utan all mark är utarrenderad. Det finns ingen samlad bild över arrendatorernas inriktning avseende jordbruket.
Härnösand	726	Ej svarat på frågan.
Karlstad	394	Arrendejordbruken har under en längre tid minskat, idag återstår endast ett vilket brukas extensivt av ett dödsbo. Därför ingen prioritering att utveckla den verksamheten. Jordbruket är ej ekologiskt.
Linköping	4 100	Ej svarat på frågan.
Luleå	219	Ej svarat på frågan.
Lund	12 350	Ett fåtal arrendatorer bedriver ekologiskt jordbruk.
Skara	9 654	Nej.
Stockholm	755	Ej svarat på frågan.
Strängnäs	2 830	Inte aktuellt.
Uppsala	5 451	Ett 10-tal ekologiska jordbruk.
Visby	1 770	Ej svarat på frågan.
Västerås	365	Ej svarat på frågan.
Växjö	5 544	Tre gårdsarrenden med KRAV-certifierad mjölkproduktion. Investeringar i miljögodkända avloppssystem.
Summa	46 350	

För att fördjupa diskussionen om ekologiskt jordbruk kommer frågan att vara ett fokusområde vid det årliga "Samråd om förvaltning av prästlönetillgångar" mellan kyrkostyrelsen och stiftet. Mötet kommer att hållas den 17 oktober 2013 i Uppsala. Vid samrådet kommer bl.a. Hushållningssällskapet att hålla ett föredrag om ekologiskt jordbruk. En ledamot av den statliga Miljömålsberedningen kommer även att hålla ett föredrag. Miljömålsberedningen har regeringens uppdrag att ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar markanvändning (dir. 2011:91). Strategin ska innehålla förslag på etappmål, styrmedel och åtgärder för att uppnå en långsiktigt hållbar markanvändning. I en första delrapport (SOU 2012:15) presenteras fyra utredningsfrågor som ska behandlas i det kommande arbetet:

- ◆ Hur arbetar vi med skydd och skötsel av landområden?
- ◆ Hur kan miljöhänsynen i skogsbruket utvecklas?
- ◆ Hur kan en hållbar användning av jordbruksmark åstadkommas?
- ◆ Hur kan styrningen av markanvändningen utvecklas för ökat helhetsperspektiv?

Delrapporten innehåller även en tidsplan för kommande rapporteringar. De första två frågorna ska delrapporteras den 15 juni 2013.

Allmänt om begravningsplatser

Svenska kyrkans församlingar och samfälligheter är huvudmän för begravningsverksamheten (förutom i Stockholm och Tranås där kommunen är huvudman).

Begravningsverksamheten regleras i begravningslagen (1990:1144). I begravningslagen 2 kap. 1 § framgår att ”Allmänna begravningsplatser med ett tillräckligt antal gravplatser och andra gravanläggningar av allmänt förekommande slag skall anordnas och hållas av de territoriella församlingarna inom Svenska kyrkan.” I begravningslagen finns även bestämmelser om enskild begravningsplats. I 2 kap. § 6 stadgas: ”Enskilda begravningsplatser får anordnas och hållas bara av trossamfund eller stiftelser som har fått tillstånd till det.” Avsikten med bestämmelsen är, enligt lagens förarbete (prop. 1990/91:10) att andra trossamfund än Svenska kyrkan ska kunna anlägga begravningsplatser.

I begravningslagen 5 kap. 5 § framgår att ”Stoft eller aska får gravsättas bara på allmän eller enskild begravningsplats. Regeringen får dock meddela föreskrifter om att med askan får förfaras på något annat sätt. Beslut i sådana ärenden meddelas av länsstyrelsen.” Regeringen har utfärdat begravningsförordningen (1990:1147). I 30 § framgår att ”Askas efter en avliden får strös ut på någon annan plats än en begravningsplats, om länsstyrelsen ger tillstånd till det. Ett sådant tillstånd får ges endast om den plats där askan ska strös ut är lämplig för ändamålet och om det är uppenbart att man kommer att hantera askan på ett pietetsfullt sätt.” Praxisen är enligt Länsstyrelsen i Stockholm mycket restriktiv och medger i princip att aska sprids över hav eller annat större vattenområde, med minst 1 000 meter till närmaste land.

Kyrkogårdsmark och biologisk mångfald

Svenska kyrkan har drygt 3 200 kyrkogårdar fördelade över hela landet. Enligt SCB:s flygfotostatistik upptar kyrkogårdsmarken 12 600 hektar.

Sveriges riksdag antog 2005 miljömålet, *Ett rikt växt och djurliv*. Där anges att arternas livsmiljö och ekosystem samt deras funktioner och processer ska värnas. Naturvårdsverket har bl.a. i sitt *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd* pekat ut kyrkogårdarna som en av fem särskilt viktiga miljöer för sådana träd.

Kyrkogårdarna och kyrkotomterna, med sin långa obrutna hävd, utgör en viktig biotop för många arter som minskat eller försvunnit i det moderna jordbrukslandskapet. Kyrkogårdarna har också av tradition och då de fortfarande huvudsakligen sköts i pastoratens regi haft en mer extensiv skötsel med mindre kemisk bekämpning och mindre maskinanvändning. I boken *Kyrkogården – en Noas ark*, utgiven 2007 med stöd av Naturvårdsverket och Svenska kyrkan, skriver författarna att kyrkogårdarna har några av de mest skyddsvärda resterna av det gamla kulturlandskapet. De menar att det största hotet mot dessa skyddsvärda miljöer är bristande kunskap hos anställda och hos förtroendevalda.

Internationellt finns ett flertal projekt för att bevara och gynna mångfalden på kyrkogårdar. *The Living Churchyard and Cemetery Project* (LCCP) i Storbritannien initierades av Arthur Rank Center (ARC), en ekumenisk organisation för att bistå kyrkor på landsbygden. Projektet syftar till att ta fram och lära ut metoder att förvalta begravningsplatser, på ett sätt som gynnar såväl samhälle som natur. Från att ha varit inriktat på landsortskyrkogårdar har projektet nu även fokus på kyrkogårdar och begravningsplatser i städerna. ARC gav 1989 ut ett informationspaket, *The Living Churchyard*, som fick stor spridning och idag har projektet utvidgats och leds av Urban Wildlife Trust, en stiftelse med ansvar för naturreservaten i Storbritannien. I USA har Oregon State University kurser och

forskning i hållbar kyrkogårdsförvaltning. Inriktningen är att bevara och utveckla de unika habitaten (livsmiljöerna) på kyrkogårdar och begravningsplatser i USA.

Miljöledningssystem och andra åtgärdsprogram för hållbar kyrkogårdsförvaltning

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation utredde 2011 vilka miljöledningssystem som är lämpliga för en kyrkogårdsförvaltning och hur arbetsgivarorganisationen kan stödja de medlemmar som vill införa sådana. Det var två miljöledningssystem som var aktuella. Dels kyrkans miljödiplomering som bl.a. Kalmar kyrkogårdsförvaltning använder sig av dels Svensk Miljöbas ofta kallad Göteborgsmodellen. Den används bl.a. av Örebro kyrkogårdsförvaltning. Arbetsgivarorganisationen beslöt att gå vidare med fortsatt stöd genom:

- ◆ att bilda ett nätverk för intresserade förvaltningar
- ◆ bevaka och informera om ny miljölagstiftning
- ◆ samarbeta kring begravnings- och kyrkogårdsfrågor med stiftens miljösamordnare
- ◆ ta fram ekologiska checklistor
- ◆ ta fram ekologiska nyckeltal
- ◆ informera och på hemsidan länka till de aktuella miljöcertifieringsprogrammen
- ◆ erbjuda utbildning kring kyrkogårdens ekologi

Sedan 2012 erbjuder arbetsgivarorganisationen därför en kurs, *Kyrkogårdens flora och fauna*, med syfte att ge kunskap om hur den biologiska mångfalden på en kyrkogård kan inventeras och gynnas. Kursen vänder sig till kyrkogårdspersonal och förtroendevalda. Utbildningen hålls vid någon av Sveriges botaniska trädgårdar. Den har hittills hållits fyra gånger och varit fulltecknad.

Tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet och Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning har arbetsgivarorganisationen ett projekt, *Miljöaspekter på kyrkogårdsverksamhet*, där studenter vid SLU kan välja att göra sina examensarbeten. Över 40 examensarbeten med den inriktningen har gjorts. Bl.a. *Särskilt skyddsvärda träd på kyrkogårdar*, *Energianalys av gravstens-tillverkning*, *Betesdjur på kyrkogård*, *Ängen och kyrkogården* och *Kyrkogårdens trädkrans*.

Arbetsgivarorganisationen har handläggare på begravningsenheten som kontinuerligt ger råd och svarar på frågor kring biotopskydd och biologisk inventering av kyrkogårdar och begravningsplatser.

Utskottets överväganden

Motion 2013:32

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:32.

Motionären anger i sin motion att "Vi måste våga värna delar av skogen så att den bevaras till kommande generationer och för skogens alla arter, skapelsens mångfald." Utskottet delar denna inställning.

I Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande EE 2012:4 framgår att samtliga stift har såväl natur- som kyrkoreservat. Totalt uppgår reservaten till nästan 6 000 hektar. Utskottet konstaterar, i likhet med 2012 års behandling av en motion om avsättning av mark till reservat, att tilltron till den kompetens som finns inom stiftet när det gäller markanvändning är hög. Frågor om avsättning av mark till olika ändamål bör även fortsättningsvis hanteras av respektive stift. Motionens punkt 1 bör därför avslås.

Motionären föreslår i punkt 2 att "Kyrkomötet beslutar att i de kommande reservatens utkanter kan ordnas miljönära jordbegravning med kistor." Som

framgår ovan anser utskottet att markanvändning är en fråga för stiftet. Motionen bör därför avslås även i denna del.

EE 2013:4

Motion 2013:78

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:78.

Många stift förvaltar betydande arealer av jordbruksmark inom ramen för prästlönetillgångarna. Frågan om användningen av jordbruksmarken ur ett ekologiskt perspektiv är en viktig förvaltarfråga för stiftet. En fråga som utskottet erfar att stiftet tar på stort allvar.

Stiftet arrenderar regelmässigt ut jordbruksmarken. Arrendeavtalen gäller i normalfallet under ett stort antal år. Genom att marken brukas av en arrendator är stiftets möjlighet att påverka inriktningen på arrendatorns verksamhet mycket begränsade. En förändrad inriktning av markanvändningen kan därför i normalfallet ske först vid byte av arrendator. Frågan om ekologiskt jordbruk är även intimt förknippad med den specifika fastighetens förutsättningar. Även ekonomiska aspekter kan vara avgörande vid valet av inriktning på det specifika jordbruket.

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är viktigt att stiftet har god kunskap om ekologiskt jordbruk och har strategier för användningen av jordbruksmarken. Kyrkostyrelsen initiativ till diskussion och kunskapsfördjupning inom området välkomnas av utskottet. Utskottet noterar även att ett av deluppdragen inom ramen för den statliga Miljömålsberedningen är att besvara frågan hur en hållbar användning av jordbruksmark kan åstadkommas. Denna frågeställning är central för varje jordbruksförvaltare. Utskottet förutsätter att såväl stiftet som kyrkostyrelsen bevakar Miljömålsberedningens arbete och slutsatser.

Kyrkostyrelsen har enligt kyrkoordningen i uppgift att stödja stiftet i frågor som rör förvaltningen av prästlönetillgångarna. Mot bakgrund av att kyrkostyrelsen redan uppmärksammat frågan om ekologiskt jordbruk anser utskottet att motionen bör avslås.

Motion 2013:76

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:76.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att frågan om biologisk mångfald på Svenska kyrkans kyrkogårdar är viktig. En utveckling där kyrkogården blir en "välansad golfgreen" är inte önskvärd. Utskottet delar dock inte motionärernas bedömning att utvecklingen går i denna riktning. Tvärtom finns ett växande antal exempel på en ökad medvetenhet i församlingar och samfälligheter om värdet av strategier för biologisk mångfald. En viktig förutsättning för detta är dock att församlingar och samfälligheter, i egenskap av huvudmän för begravningsverksamheten, har kunskap inom området. Utan kunskap finns en uppenbar risk att utvecklingen går i fel riktning. Utskottet konstaterar att Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO), som av tradition ansvarar för rådgivning och information inom begravningsområdet, har en omfattande kurs- och informationsverksamhet inom området. Som exempel kan konstateras att SKAO, så sent som i augusti 2013, utgav nyhetsbrevet Observera med titeln "Generella biotopskyddsområden på begravningsplatser".

När det gäller möjligheten att söka projektfinansiering kan noteras att det i nu gällande "Villkor för kyrkoantikvarisk ersättning" framgår att vissa typer av åtgärder som rör "växtlighet med mycket högt kulturhistoriskt värde" kan

berättiga till kyrkoantikvarisk ersättning. Detta gäller både på begravningsplats och kyrkotomt.

Mot bakgrund av det omfattande arbete som redan pågår inom ramen för SKAO:s verksamhet förordar utskottet att motionen avslås.

Uppsala den 26 september 2013

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Anders Granberg, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Ulf Skoglund, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

Jag anmäler avvikande mening i Ekonomi- och egendomsutskottets beslut att avslå motion 2013:78.

Det är bra att frågan om ekologiskt jordbruk uppmärksammas, men det är viktigt för kommande generationer att en kursverksamhet initieras. Motion 2013:78 bör därför tillstyrkas.

Jan Friheden

Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:5

Hantering av att ta kyrkor ur bruk

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:17 som föreslår att kyrkostyrelsen ska vara erfarenhetsbank och rådgivare till församlingar och stift i frågor som rör avsakralisering och försäljning av kyrkor. Utskottet föreslår att motionen ska avslås då den nationella nivån och stiftet redan ger råd och stöd i de aktuella frågorna samtidigt som den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem behandlar det framtida ansvaret för vård och underhåll av kyrkobyggnaderna.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:17.

Motionens förslag

Motion 2013:17 av Sten Elmberg, Hantering av att ta kyrkor ur bruk

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att vara erfarenhetsbank och rådgivare till församling/stift i frågor som rör avsakralisering och försäljning av kyrkor.

Bakgrund

En församling får enligt 40 kap. 7 § i kyrkoordningen besluta att en kyrkobyggnad inom församlingen ska tas ur bruk. Om församlingen ingår i en samfällighet ska beslutet fattas av samfälligheten. Om den aktuella församlingen inte godkänner att kyrkobyggnaden tas ur bruk, får samfälligheten besluta detta endast om det finns särskilda skäl. Vilka dessa skäl kan vara har inte närmare angetts i förarbetena. Svenska kyrkans överklagandenämnd har i beslut 27/2008 prövat frågan och angav följande:

Församlingen har inte ett absolut veto för det fall man motsätter sig att kyrkobyggnaden tas ur bruk, men i sådana fall måste det föreligga särskilda skäl för att samfälligheten ska kunna besluta om detta. Enligt Överklagandenämnden bör det av samfällighetens beslut att ta en kyrkobyggnad ur bruk uttryckligen framgå om den berörda församlingen har godkänt detta och, om så inte är fallet, vilka särskilda skäl som samfälligheten anser föreligga för att ändå fatta ett sådant beslut. – Av det aktuella beslutet framgår inte den berörda församlingens inställning i frågan och inte heller vilka särskilda skäl för beslutet som samfälligheten anser föreligga. Samfällighetens beslut strider således mot 40 kap. 7 § kyrkoordningen och ska undanröjas.

Enligt 8 § i samma kapitel ska samfällighetens beslut prövas av stiftsstyrelsen. Före beslut i stiftsstyrelsen ska domkapitlet och länsstyrelsen ges tillfälle att yttra sig. Stiftsstyrelsen ska fastställa ett beslut att ta en kyrkobyggnad ur bruk, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

Under åren 2006–2008 pågick inom kyrkokansliet projektet *DAK – Differentierad användning och förvaltning av kyrkobyggnader*. Projektet lämnade sin slutrapport år 2008. Rapporten behandlade bl.a. hur kyrkobyggnaderna kan användas på ett differentierat sätt och hur kyrkobyggnader tas ur bruk.

Inom kyrkokansliet pågår projektet *Gamla kyrkor nya värden*, som ska vara klart 2015. Syftet med projektet är att öka kunskapen om nya och utvidgade bruk och nya ägande- och förvaltningsformer som utvecklas i en pastoral och ekonomisk övertalighetssituation, att öka kunskapen om hur de värden som kyrkorna tillerkänns förhandlas, gestaltas och påverkas i konkreta fall av avyttring, omvandling, mångbruk med mera, att genom att analysera omvandlingsprocesser inklusive hanteringar av värden ur olika aktörers perspektiv öka kunskapen om de problem och konflikter som kan uppstå, och att genom uppbyggande av nationell och internationell exempel-/erfarenhetsbank tillhandahålla såväl ”goda” som ”problematiskska” exempel på nya och utvidgade bruk och alternativa förvaltningsformer.

Ytterligare ett projekt pågår inom kyrkokansliet som även det ska vara klart till år 2015, *Identifiering och förvaltning av kyrkliga kulturvärden för Svenska kyrkan*. Syftet med projektet är att öka professionellas och allmänhetens kunskap och engagemang i förvaltningen av kyrkliga kulturvärden, att öka användningen av bedömningarna i förvaltningen av kyrkliga kulturvärden inom Svenska kyrkan, och att öka allmänhetens delaktighet i utförande och användning av bedömningar av kyrkliga kulturvärden.

År 2007 utkom boken *Levande arv* på uppdrag av Svenska kyrkan. Boken vänder sig i första hand till församlingar och förtroendevalda. Den har ett teologiskt perspektiv som kan tillämpas i ett förändringsarbete av kyrkorummet och den belyser principiella frågor som måste ställas inför en större eller mindre förändring av kyrkorummet.

Utredningen *Närhet och samverkan* (SKU 2011:2) föreslog att stiftet skulle överta ansvaret för vård och underhåll av de kyrkobyggnader inom stiftet som ägs av församlingarna. Remissinstanserna var inte beredda att tillstyrka förslaget utifrån det befintliga underlaget och kyrkostyrelsen gick inte vidare till kyrkomötet med förslaget. Kyrkostyrelsen ansåg dock att den lösning som utredningen hade presenterat var värd att pröva och föreslog i skrivelsen *Strukturfrågor* (KsSkr 2012:5) att en utredning skulle tillsättas om det framtida ansvaret för vård och underhåll av kyrkobyggnaderna. Kyrkomötet ställde sig bakom förslaget.

Kyrkostyrelsen fastställde i december 2012 *Direktiv till utredning om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem*. Utredningen ska vara klar till 15 april 2015.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:17.

Utskottet konstaterar att det pågår ett omfattande arbete när det gäller användning och förvaltning av kyrkobyggnader utifrån motionärens önskemål och att den nationella nivån redan ger råd och stöd till stift och församlingar i dessa frågor. Även stiftet har upparbetat stor kompetens på området och stöder församlingarna och samfälligheterna i förvaltningen av kyrkobyggnaderna.

Utskottet konstaterar vidare att den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem behandlar det framtida ansvaret för vård och underhåll av kyrkobyggnaderna och hur detta ansvar lämpligen bör fördelas mellan stiftet och församlingarna.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motionen ska avslås.

Uppsala den 25 september 2013

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Lena Källgren Rommel, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Tommy Eriksson, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Uhlf Skoglund, Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet

Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:6

Kompensation för utebliven kyrkoavgift för nordiska gränsbygdspastorat

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:96 om de speciella förutsättningar som finns för församlingar som angränsar till andra nordiska länder när det gäller intäkterna från kyrkoavgiften. Utskottet delar motionärens uppfattning att den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsystem bör ges i uppdrag att särskilt granska denna fråga. Utskottet anser samtidigt, till skillnad från motionären, att begravningsavgiften inte kan komma i fråga för en sådan granskning. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motionen avslås, samtidigt som kyrkostyrelsen med anledning av motionen får i uppdrag att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsystem.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:96 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:96 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2013:96 uppdra till kyrkostyrelsen att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsystem, innebärande att man inom utredningens ram också ska utreda möjlighet till ekonomisk kompensation för församlingar och pastorat i gränsbygder till följd av bortfall av kyrkoavgifter.

Motionens förslag

Motion 2013:96 av Rune Wallmyr, Kompensation för utebliven kyrkoavgift för nordiska gränsbygdspastorat

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utfärda tilläggsdirektiv till den utredning om kyrkans fastighetshantering och utjämningsystem, som tillsatts den 5 mars 2013, innebärande att man inom utredningens ram också ska utreda möjlighet till ekonomisk kompensation till pastorat i nordiska gränsbygder för bortfall av begravnings- och kyrkoavgifter.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda frågan om ekonomisk kompensation till pastorat i nordiska gränsbygder, vilka drabbas av begravnings- och kyrkoavgiftsbortfall.

Bakgrund

De grundläggande bestämmelserna om kyrkoavgiften finns i 7–8 §§ i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan där det framgår att den som tillhör Svenska kyrkan ska betala kyrkoavgift och vem som beslutar om avgiften, 16 § i lagen (1998:1593) om trossamfund innehåller bestämmelser om den statliga uppbörds-hjälpen, 4 § i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund där det framgår att kyrkoavgiften beräknas på medlemmarnas kommunalt beskattnings-bara inkomster och 42 kap. 1-5 §§ i kyrkoordningen.

Bestämmelserna om ekonomisk utjämning inom Svenska kyrkan finns i 44 kap. 1–21 §§ i kyrkoordningen. Den *generella utjämningen* (där avräkning görs vid varje månadsutbetalning av kyrkoavgiften) består av allmän utjämnings-avgift, inkomstutjämning och kostnadsutjämning. Den allmänna utjämningsavgiften betalas med sju öre per etthundra kronor av avgiftsunderlaget till den nationella nivån. Inkomstutjämningen är totalt sett ett nollsummespel, där församlingar vars medlemmar har relativt låga inkomster får inkomstutjämningsbidrag. Kostnadsutjämningen är likaså ett nollsummespel och är inriktad på dels kyrkunderhåll, dels kostnader för verksamhet riktad mot personer inom församlingen som inte är medlemmar i Svenska kyrkan. Den *individuella utjämningen* består av stiftsbidrag. Detta bidrag, som stiftet får från den nationella nivån, får stiftet fritt fördela mellan församlingarna inom stiftet och stiftet självt. Vanliga ändamål vid stiftens bidragsgivning till församlingarna är verksamhet på institutioner som sjukhus, fängelser och högskolor. Bidrag ges även till åtgärder på kyrkobyggnader och glesbygdsproblematik.

I december 2012 fastställde kyrkostyrelsen *Direktiv till utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsystem*. Utredningen ska lägga fram sina förslag till kyrkostyrelsen senast den 15 april 2015.

Utredningen ska enligt direktiven vad gäller utjämningsystemet:

- ◆ Utvärdera systemets måluppfyllelse och utformning och föreslå förändringar av utjämningen i Svenska kyrkan. I utredningen inkluderas inkomst- och kostnadsutjämning, stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift, men inte den allmänna utjämningsavgiften. Realism och relevans hos syftet med utjämningen ska övervägas och mål eventuellt omformuleras. Utformningens ändamålsenlighet ska prövas mot målsättning och framtida behov. Begriplighet, genomskinlighet och förutsägbarhet ska eftersträvas i utformningen av ett nytt system. Förslag ska vara robusta nog för att kunna fungera under en längre tidsperiod. Problemen kring övergången till ett nytt system behöver ges en lösning och relevanta erfarenheter hos andra kyrkor bör hämtas
- ◆ Belysa konsekvenser för församlingar i både storstad och landsbygd och deras möjligheter att fullgöra den grundläggande uppgiften
- ◆ Beakta följdkonsekvenser med anledning av utredningens förslag beträffande fastighetshantering
- ◆ Beskriva och beakta eventuella styrningseffekter
- ◆ Lämna förslag på rollfördelning mellan kyrkomötet och kyrkostyrelsen vid tillämpning av utjämningsystemet

Kyrkomötet har behandlat ett antal olika frågeställningar kopplade till kyrkoavgiften och utjämningsystemet. 2010 års kyrkomöte behandlade även en motion som, mot bakgrund av Borgåöverenskommelsen, föreslog att det skapas en clearingöverenskommelse mellan Svenska kyrkan och Den danske folkekirke. Motionen avsågs av kyrkomötet med motiveringen att förslaget inte bedömdes som möjligt att genomföra. Just denna fråga som föreliggande motion tar upp har dock inte behandlats i något tidigare kyrkomöte.

För den som bor i Sverige och arbetar i ett annat nordiskt land gäller enligt Skatteverket huvudregeln att man betalar inkomstskatt i det land man arbetar från första dagen. Personen i fråga betalar då ingen kyrkoavgift till Svenska kyrkan, eftersom avgiften baserar sig på svensk kommunalt beskattningsbar inkomst. Enligt Nordisk gränsregional statistikdatabas (StatNord) ökade antalet svenska jobbpendlare till Norge och Danmark från 33 000 personer år 2006 till 52 000 personer år 2009. Av dessa var 31 000 personer norska jobbpendlare år 2009. Församlingar i Värmland och Dalarna som ligger i närheten av norska gränsen är särskilt drabbade av inkomstbortfall för medlemmar i församlingen som jobbpendlar till Norge. Enligt statistiken har jobbpendlingen till Danmark (över Öresundsbron) accelererat under perioden 2006–2009.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:96 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:96 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2013:96 uppdra till kyrkostyrelsen att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsssystem, innebärande att man inom utredningens ram också ska utreda möjlighet till ekonomisk kompensation för församlingar och pastorat i gränsbygder till följd av bortfall av kyrkoavgifter.

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är angeläget att frågan om ekonomisk kompensation för församlingar och pastorat i gränsbygder till följd av bortfall av intäkter från *kyrkoavgiften* utreds. För vissa av gränsbygdspastoraten rör det sig om betydande belopp i kyrkoavgift som inte betalas av pastoratens medlemmar på grund av att dessa medlemmar arbetar i andra nordiska länder. Utskottet föreslår därför att kyrkostyrelsen får i uppdrag att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsssystem. Direktivet anvisar att man inom utredningens ram prövar möjligheten till ekonomisk kompensation för församlingar och pastorat i gränsbygder till följd av bortfall av kyrkoavgifter.

När det gäller *begravningsavgiften* kan man inledningsvis konstatera att det ankommer på staten, inte Svenska kyrkan, att åstadkomma en ekonomisk utjämnning inom ramen för begravningsverksamheten. Vidare kan noteras att en ny lagstadgad ordning för hantering av begravningsavgifterna kommer att gälla från och med 2017 års intäkter. En och samma begravningsavgiftssats kommer då att gälla för alla invånare där Svenska kyrkan är begravningshuvudman. Begravningsavgiftssatsen räknas fram av Kammarkollegiet genom att det totala kostnadsunderlaget för begravningsverksamheten divideras med det totala skatteunderlaget. Begravningshuvudmännen får sedan begravningsavgift från Skatteverket efter den budget för begravningsverksamheten som de har levererat till Kammarkollegiet. Begravningshuvudmän i gränsbygder kommer därför inte att drabbas av bortfall av begravningsavgift till följd av jobbpendling utomlands i framtiden. Utskottet föreslår mot denna bakgrund att motionens förslag enligt punkterna 1 och 2 avslås.

Med anledning av ovanstående föreslår utskottet *dels* att motionen avslås, *dels* att kyrkostyrelsen med anledning av motionen får i uppdrag att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om Svenska kyrkans fastigheter och utjämningsssystem, där direktivet särskilt beaktar att vissa församlingar och pastorat i gränsbygder drabbas av inkomstbortfall.

Uppsala den 26 september 2013

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Jan Östlund, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Uhlf Skoglund, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Linn Berglin, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2013:7

Utveckling av finansiella tjänster

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2013:27 om utveckling av finansiella tjänster inom Svenska kyrkan. Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att den nationella nivån över tid erbjuder församlingar, samfälligheter och stift relevanta finansiella tjänster. Utskottet konstaterar att den nationella nivån redan idag erbjuder finansiella tjänster. Mot bakgrund av att kyrkostyrelsen redan idag har mandat att arbeta med finansiella tjänster på ett proaktivt sätt föreslås att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:27.

Motionens förslag

Motion 2013:27 av Bertil Persson m.fl., Utveckling av finansiella tjänster

Kyrkomötet beslutar att kyrkostyrelsen ska redovisa hur finansiella tjänster kan utvecklas för att bättre svara mot församlingars och pastorats behov.

Bakgrund

Kyrkokansliet gjorde under 2003 en upphandling av det gemensamma bankkontosystemet (Kyrkkontot) för hela Svenska kyrkan. Upphandlingen resulterade i att Swedbank från den 1 januari 2004 ersatte Nordea som Svenska kyrkans "husbank". Kyrkkontot syftar till att möjliggöra en snabb vidareförmedling av kyrkoavgiften från den nationella nivån till övriga ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan. Vid denna vidareförmedling sker samtidigt en avräkning mot det ekonomiska utjämnningssystemet och inomkyrkliga fordringar och skulder, till exempel clearing av kyrkliga handlingar. Inom ramen för bankupphandlingen med Swedbank ryms även en rad andra tjänster som erbjuds Svenska kyrkans olika delar. Dessa tjänster är t.ex. fri internetbank och betaltjänster via filöverföring. Det finns också möjlighet att ansöka om kredit inom ramen för Kyrkkontot. Krediten innebär i praktiken en möjlighet att låna ur andra enheters överskottslikviditet utan behov av externa krediter. Krediten är i dagsläget begränsad till en tolfedel av respektive enhets årliga kyrkoavgift.

Den samlade likviditetsförvaltningen inom kyrkkontot på kyrkokansliet uppgår till mellan 2,5 och 3 miljarder kronor och förvaltas av den nationella nivån som sedan fördelar överskottet till kontohavarna i form av ränta. Medlen placeras till stor del på den svenska räntemarknaden men de skulle till viss del

kunna användas för utlåning till Svenska kyrkans enheter. Ett regelverk som inkluderar kreditpolicy skulle då behöva upprättas.

Den nationella nivån har även i samarbete med Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) tagit fram ett erbjudande om kapitalförvaltning i Ethos fonder. Ethos erbjuder tre olika alternativ; en räntefond, en fond med svenska aktier och en fond med utländska (globala) aktier. Tjänsten riktar sig till samtliga enheter inom Svenska kyrkan, men har också några externa investerare. Fonderna är ett alternativ för kyrklig kapitalförvaltning, de förvaltas i enlighet med de etiska krav som fastställts i finanspolicyen för Svenska kyrkan på nationell nivå. Handläggare på den nationella nivån bistår slutligen med viss rådgivning till församlingar och stift i etiska och finansiella frågor rörande kapitalförvaltning.

År 2005 behandlade kyrkomötet en motion 2005:32 om inrättande av Svenska kyrkans bank. Motionen föreslog att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att utreda möjligheten att Svenska kyrkan inrättar en egen bankrörelse, Svenska kyrkans bank, för församlingar, samfälligheter, stift och andra enheter som har nära anknytning till Svenska kyrkan. En egen bankrörelse skulle enligt motionärerna kunna erbjuda in- och utlåning till förmånliga villkor för församlingar och stift. Ett exempel är lån till större kyrkoreoveringar. Ekonomi- och egendomsutskottet tillstyrkte motionen i betänkande EE 2005:6. Kyrkomötet avslag dock motionen till förmån för de sex reservanterna i Ekonomi- och egendomsutskottet. Reservanterna menade att det arbete som då pågick med utvecklingen av Kyrkkontot inte skulle bromsas.

Föreliggande motion innefattar inte bankverksamhet riktad till allmänheten utan riktar sig endast internt mot Svenska kyrkans enheter. Lagen om bank och finansieringsrörelse torde därför inte vara tillämplig i detta fall. I början av 2000-talet togs frågan upp med företrädare för Finansinspektionen. Finansinspektionens inställning vid den tidpunkten var att man kunde jämföra kyrkointerna krediter med motsvarande transaktioner mellan olika bolag inom en koncern. Sedan dess har lagstiftningen skärpts och det måste därför undersökas om det skulle vara möjligt då Trossamfundet Svenska kyrkan organisationsmässigt inte är att betrakta som en koncern.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:27.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att den nationella nivån erbjuder relevanta finansiella tjänster. Utskottet konstaterar att församlingar, samfälligheter och stift redan idag erbjuds olika typer av finansiella tjänster. Valfungerande tjänster i sammanhanget förutsätter att den nationella nivåns utbud ständigt utvecklas så att det motsvarar de behov som finns inom Svenska kyrkan. Detta gäller inte minst frågan om kyrkointern finansiering och kontanthantering. Det är även viktigt att den nationella nivån på ett tydligt sätt kommunicerar vilka finansiella tjänster som finns.

Utskottet menar dock att detta, åtminstone i nuläget, inte är en fråga för kyrkomötet att besluta om. Kyrkostyrelsen har redan idag mandat att arbeta med de finansiella tjänsterna på ovan beskrivna sätt.

Utskottet föreslår mot denna bakgrund att motionen avslås.

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Gusten Rolandsson, ordförande

Jan Östlund, sekreterare

Beslutande: Gusten Rolandsson, ordförande, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Gun Eriksson, Uhlf Skoglund, Mats Johansson Flygg, Stefan Caplan, Margareta Nisser-Larsson, Jan G Nilsson, Sten Persson, Gerd Gullberg Johnson, Peter Bernövall, Gunvor Torstensson, Birgit Friggebo och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Titti Ådén, Magnus Nilsson, Marcus Bernhardsson, Svante Erlandsson, Carina Håkansson, Åke Löfstrand, Ragnhild Bertius, Bertil Persson, Gunnar Pettersson, Rune Wallmyr, Jan Friheden, Dan Sarkar och Elly Gunnarsson.

Biskop Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.